

Naturskyddsföreningen i Göteborg
Fjällgatan 3 E
413 17 Göteborg
info.goteborg@snf.se

7 mars 2008

Byggnadsnämnden
Göteborgs stad
sbk@sbk.goteborg.se

Yttrande över **Program för Halvorsäng och Vikan**

Naturskyddsföreningen i Göteborg önskar lämna följande synpunkter på programmet:

Förslaget skulle om det genomförs ha en klart negativ påverkan på såväl naturmiljö, landskapsbild, rekreation, hydrologi och luftkvalitet.

Framförallt ställer sig föreningen kritisk till att viktiga naturvärden går förlorade då merparten av programområdets nuvarande naturmark kommer att försvinna eller fragmenteras. Området består idag av ett flertal olika naturtyper, vissa med betydande värden. I ädellövskogen häckar bl a den rödlistade mindre hackspetten, anpassad till lövrika naturskogsbestånd med hög förekomst av död ved. Arten kan betraktas som en "paraplyart" eftersom dess krav på livsmiljö delas av en lång rad andra arter. Troligtvis finns här även andra rödlistade svampar, lavar, mossor och insekter. Försvinner naturen vid Halvorsäng kommer spridningsmöjligheterna för olika växt- och djurarter mellan närliggande grönområden att försämrats ytterligare. Spridningen är viktig för att upprätthålla genetisk variationen och livskraftiga populationer.

Föreningen anser att kommunen bör ta ett samlat grepp kring markanvändandet på Hisingen och säkerställa att de naturvärden som finns här idag även finns kvar åt kommande generationer göteborgare. Målsättningen bör vara att landskapsbilden vid Halvorsäng ska bevaras, naturvärdena utvecklas och att området ska bli intressant för natur- och friluftsliv. Vid en eventuell nedläggning av tåkten i Vikan bör ett åtgärdsprogram för bevarandet av den rödlistade backsvalan upprättas.

Under de senaste åren har betydande markområden på Hisingen exploaterats eller planerats för exploatering för industri, logistikverksamhet, fritidsaktiviteter eller bostäder. Samtidigt har det gjorts väldigt lite för att avsätta naturområden för långsiktigt bevarande. Föreningen vill i detta sammanhang påpeka det i närheten finns ett lövskogsområde med än högre naturvärden, nämligen Rya skog. Det är inte för oss känt exakt hur spridningsvägar till Rya skog går, men det är troligt att den gröna mosaiken vid Halvorsäng kan fungera som en viktig länk (de naturvärden som förekomsten av den mindre hackspetten vid Halvorsäng indikerar är också till stor del desamma som är bevaransvärda även i Rya skog). Det är därför viktigt att bevara

en "grön plattform" inom programområdet som kan fungeras som spridningsväg för lövskogsarter.

Skulle Byggnadsnämnden/Kommunfullmäktige ändå besluta om exploateringar vid Halvorsäng så borde nämnden/fullmäktige också besluta om eller ta initiativ till länsstyrelsebeslut om utökning av naturreservatet vid Rya skog så att det omfattar hela skogen. Detta utgör ingen direkt kompensation av förlorad natur vid Halvorsäng då nya naturvärden inte tillskapas, men det skulle ändå vara ett sätt för nämnden/fullmäktige att tillse att den viktigaste skogsmiljön i närområdet säkerställs. Utökningen av naturreservatet vid Rya skog är angelägen oavsett om exploatering sker vid Halvorsäng.

Förutom att programmet leder till att höga naturvärden går förlorade kommer hårdgjorda ytor att öka mängden dagvatten och skölja med miljöskadliga ämnen som förorenar omkringliggande mark och vatten. Det är väl känt att grönområden är viktiga för att säkerställa den hydrologiska balansen och hindra att miljögifter sprids.

Vidare klaras inte miljö kvalitetsnormer för luft (kvävedioxid och partiklar) i Göteborg och ett genomförande av programmet, med ökad tung trafik till och förbi föroreningsutsatta områden, skulle bidra till att normerna överskrids.

Föreningen anser, med hänsyn till miljömålen och dagens kännedom om problemen med klimatpåverkan och dålig luftkvalitet längs trafikleder, att det inte ska tillåtas att etablera större anläggningar för logistikverksamhet utan tillgång till järnvägsförbindelse av god kvalitet. Därför måste det vara klart med hur området ska försörjas med järnvägstrafik innan ett eventuellt detaljplanearbete kan startas. Järnvägsförbindelse ska finnas klar senast i samband med att eventuell logistikverksamhet startar inom området.

Föreningen anser sammanfattningsvis att programmet för Halvorsäng och Vikan inte ska genomföras, eftersom det medverkar till att höga naturvärden och tätortsnära natur försvinner, halterna av miljöskadliga ämnen ökar och blir rörliga, att miljö kvalitetsnormer överträds samt att klimatpåverkan ökar.

Alternativa lokaliseringar för verksamheterna inom det föreslagna programmet måste utredas bättre. En möjlighet är effektivare markanvändning inom t ex hamnens och Volvos områden eller på andra redan exploaterade ytor.

Naturskyddsföreningen i Göteborg
genom

Mats Andersson
ordförande